

ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ: ВИЗНАЧЕННЯ, СУТЬ

Загальновідомо, що інвестиції – це довгострокові вкладення капіталу в грошовій, матеріальній і не матеріальній формах в об'єкти підприємницької діяльності чи фінансові інструменти з метою одержання прибутку, забезпечення зростання капіталу чи соціального ефекту. Отже, інвестиційний ринок можна визначити як сукупність економічних відносин, які складаються між продавцями інвестиційних товарів і послуг та їх потенційними покупцями, тобто об'єктами інвестування у всіх їх формах.

Зі сказаного випливає, що інвестиційний ринок необхідно розглядати як складну інтегровану систему з великою кількістю господарюючих суб'єктів і посередників, різноманітністю соціально-економічних процесів, які тут протікають, неоднозначністю завдань, які необхідно вирішити, значними обсягами інформації, постійно зростаючим числом зв'язків між учасниками ринку. Його основними системними властивостями є відокремленість, структурованість та динамізм. Необхідно звернути увагу на те, що суб'єкти інвестиційного ринку, діючи в системі з значною ентропією, в значній мірі наражаються на ризик, тобто існує імовірність виникнення непередбачених фінансових втрат (наприклад у вигляді зниження або цілковитої втрати очікуваних доходів, втрати капіталу тощо) у випадку невірної оцінки умов інвестиційної діяльності.

Від англійського слова «venture», яке перекладається в словнику В.К. Мюллера [1] як «ризикове підприємство», «спекуляція», «сума, яка підлягає ризику» беруть початок терміни «венчурний капітал» і «венчурний бізнес».

Дослідження свідчать, що хоча окремі схеми венчурного фінансування застосовувались в 30-х роках ХХ ст. і навіть раніше, це явище набуло сучасних рис у США лише після Другої світової війни. Прообразом сучасних фірм з управління венчурним капіталом стали фінансове партнерство «Дж.Х. Уїтні енд Компані», засноване колишнім послом США у Великобританії Дж.Х. Уїтні, акціонерна компанія «Амерікен Рісерч енд Дівелопменч», створена у цьому ж році під керівництвом генерала Ж.Д. Доріо і фонд «Венрок», заснований в кінці 40-х – початку 50-х років сімейством Рокфеллерів [2]. У Силіконовій долині, де у 1957 р. Артур Рок знайшов альтернативну можливість фінансування виробництва нового кремнієвого транзистора. Саме він вперше вжив термін «венчурний капітал». Так була заснована Fairchild Semiconductors – перша компанія з

виробництва напівпровідників [3]. В Європі венчурний капітал з'явився в кінці 70-х років.

Ми вважаємо, що суть венчурного фінансування зводиться до наступного: сприяти росту конкретного бізнесу шляхом надання певних коштів в обмін на пакет акцій компанії. Венчурний капіталіст є посередником між інвесторами та підприємцями, він не вкладає власні кошти в акції компаній. Це є принциповою особливістю цього типу інвестування. Метою венчурного капіталу є одержання високого доходу від інвестицій, незважаючи на ризики. Зростання капіталу в 10 раз за 5–7 років – нормально очікуваний результат європейського чи американського венчурного фонду.

За західними стандартами венчурне інвестування (або інвестування ризикового капіталу) є різновидом прямих інвестицій, а венчурні фонди, що є джерелом для венчурного капіталу, у класичному розумінні фінансуються з пенсійних і страхових фондів. По суті це залучення капіталу на кілька років у компанії, що мають шанси швидкого росту, як правило, у малі та середні підприємства. З цього випливає і головне призначення венчурного інвестування – надання обігових коштів для невеликих рентабельних фірм. Дослідження показують, що компанії з венчурною підтримкою більш підготовлені до засвоєння інновацій, швидше розвиваються і створюють більше робочих місць, ніж великі компанії.

Модель розвитку інвестиційної діяльності, яка побудована на венчурному бізнесі як окремому виді підприємництва, є необхідною для успішного розвитку економіки України і поступу всього суспільства. Однак вона вимагає ряд передумов, зокрема законодавчого врегулювання венчурного бізнесу, наявності певної кількості інвесторів із достатнім обсягом капіталу, які зможуть стати суб'єктами венчурної діяльності.

Список використаних джерел

1. Мюллер В. К. Англо-русский словарь : 53000 слов / В. К. Мюллер. – М. : Русский язык, 1978. – 884 с.

2. Андрусенко Г. О. Державне регулювання макроекономічними процесами : опорний конспект лекцій / Г. О. Андрусенко, Г. І. Мостовий. – Х. : Вид-во ХРІДУ НАДУ «Магістр», 2003. – 168 с.

3. Історія становлення венчурної індустрії у світі. Українська асоціація інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uaib.com.ua:88/files/articles/201/17_4.pdf